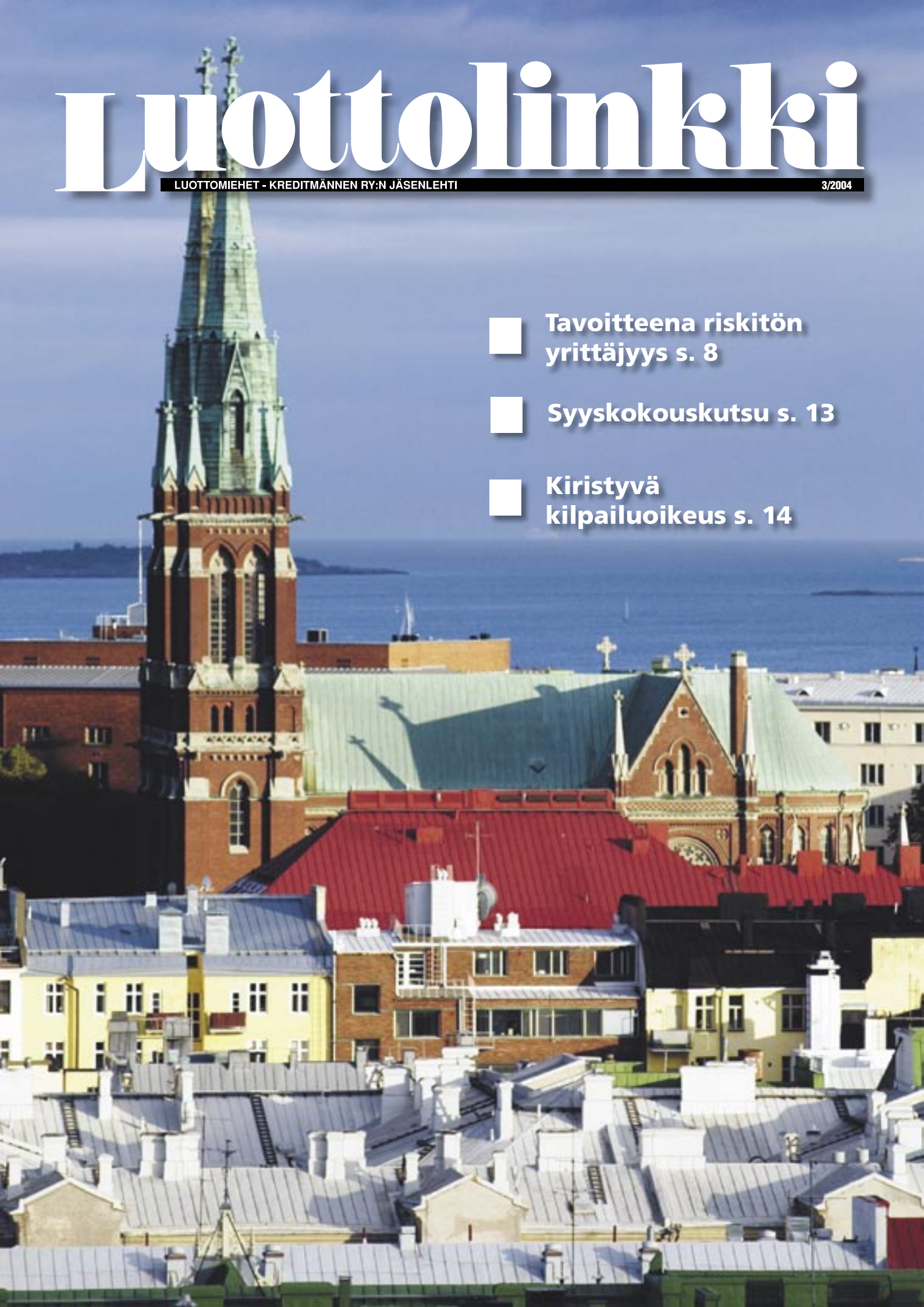

Luottolinkki

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNEN RY:N JÄSENLEHTI

3/2004

- Tavoitteena riskitön yrittäjäys s. 8
- Syyskokouskutsu s. 13
- Kiristyvä kilpailuoikeus s. 14

Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta.....	4
Viestintävaikeuksia	6
Uudet jäsenet	6
Tavoitteena riskitön yrittäjyys	8
Credit Management II	10
Mediatiedot.....	12
Kutsu Syyskokoukseen	13
Kiristynvä kilpailuoikeus	14
Luottotutkinto nro 14.....	16
Toimintakertomus vuodelta 2003	17
Tuloslaskelma ja tase.....	19
Luottomiesten kevätretki 27.5.2004.....	20
Korinpuojan lut.....	22
Luottomiesten Golfapahtuma.....	24
Horoskooppi.....	26

KANNEN KUVA: HELSINGIN KAUPUNKI

Uhrista syylliseksi

Olen pitänyt itseäni henkilönä, joka ei aseta kesälle vaatimuksia, aurin-
gon ei tarvitse paistaa joka päivä eikä lämmönkään tarvitse olla jatku-
vasti hellelukemissa. Yleensä riittää kun kesä on vähäluminen. Mutta
nyt olen pettynyt päättymässä olevaan kesään. Minulla on ollut kesälle vaa-
timus, jonka olen automaattisesti olettanut toteutuvan. Yli kahdenkymmenen
vuoden ajan olen joka kesä kerännyt vähintään 10 kiloa metsävedelmaa pak-
kaseen. Tuota vaivalla kerättyä saalista olen nauttinut aamupalan yhteydes-
sä päivittäin parin ruokalusikallisen verran. Tämän kesän saalis on vain 1,5
kiloa. Järkyttäneenä saaliini vaatimattomuudesta en ole edes kyennyt mietti-
mään nautinko sen ennen vai jälkeen joulun. Huonosta vadelmasadosta ei pää-
se osoittamaan sormella tämän kesän surkeita kelejä, vaan viime vuoden kesän
kuivuutta. Vuosi sitten kesällä kuivuus esti uusien vadelman taimien kasvami-
sen ja niin tänä vuonna ei sitten ollut vadelmia. Tässäkin tilanteessa ennakoin-
ti olisi ollut viisasta. Puuttuvat vadelmantaimet oli rekisteröitävissä, mutta niin
pitkälle ei kyennyt ajattelemaan, että jos tänä vuonna ei ole taimia, niin ensi
vuonna ei myöskään ole niitä samoja taimia vuotta vanhempana ja satoisina.

Johtuiko juuri sitten toista ettei viitsinyt metsässä olemattomien vadelmien
perässä juosta, mutta tuli seurattua myös olympialaisia. Normaalisti en seuraa
kilpaurheilua, enkä myöskään ole tietoinen eri lajien ennätyksistä tai urheili-
joiden nimistä. Nyt mielenkiintoni herätti kreikkalaisten juoksijoiden pakoilu.
Melkein kuin olisi jännitysnäytelmää seurannut. Löytyvätkö he jostain? Mitä
on sattunut? Ja mikä on tämän päivän selitys? Jossakin vaiheessa kreikkalaiset
urheilijat muuttuivat katsomossa istuneiden penkkiurheilijoiden silmissä syyllisistä
uhreiksi. Jos he olisivat saaneet antaa testin itse valitsemanaan ajan-
kohtana, niin tuloshan olisi ollut puhdas. Mutta kun WADA halusikin tutkia
heidät juuri sopimattomaan aikaan. Kysymyksessä on yksilötasolla suuret ta-
loudelliset asiat. Kiinni jäädessä menee mitalit, mahdolliset apurahat, spon-
sorisopimukset ja tulee kilpailukiello. Urheilija, joka on käyttänyt kiellettyjä
aineita parantaakseen suoritustaan ja saadakseen ansiotonta kunniaa, on mie-
lestäni syyllistynyt rikokseen tai ainakin harhauttamiseen. Harhauttamiseen
siinä mielessä, että luulemme hänen olevan parempi suoritusltaan kuin hän
onkaan. Douppaajan uhreina ovat olleet häneen luottaneet ja häntä rahoitta-
neet tahot. Ja tästä onkin hyvä melkoisen aasinsillan kautta hypätä vetämään
johtopäätös siitä, että meillä täällä Suomessa perinteinen kärsivä osapuoli on
muuttumassa syylliseksi ja syyllinen osapuoli uhriksi. Enkä nyt tarkoita urhei-
lua. Vaan poliitikkojen ikuisiksi muuttunutta huolta siitä, että Suomessa ei voi
toimia yrittäjänä ilman velkojen erittäin helppoa kuittaamista nolville. Syylli-
nen velkaantumiseen ei ole kuluttaja tai yrittäjä itse, vaan se ”paha mies” eli
velkoja. Pitäisiköhän Luottomiehille kehittää ihan oma iltarukous, kun halli-
tuksen toimet alkavat kaventaa mahdollisuuksia kotiuttaa saatavia? Onko eh-
dotuksia? Pyydän niitä sähköpostiini (anne.bjork@kontino.fi). Parhaat julkais-
taan lehdessämme.

Loppuvuoteen kuuluu aina seuraavan vuoden talousarvion laatiminen, samal-
la yleensä laaditaan koulutus- ja investointibudjetti. Pidäthän talousarviota
laatiessa mielessäsi, että Markkinointi-instituutin seuraava luottotutkinto al-
kaa marraskuussa. Jos Luottotutkinto on jo suoritettuna niin seuraavana as-
teena on Turun kauppakorkeakoulun Credit Management-kurssi.

Syysterveisin Anne Björk

Luottolinkki

KUSTANTAJA

Luottomiehät - Kreditmännens ry

Jäsenlehti Ilmestyy neljä kertaa vuodessa
22. ilmestymisvuosi

PÄÄTOIMITTAJA

Anne Björk Puh. 020 7650 240
e-mail: anne.bjork@kontino.fi Fax 020 7650 258

TOIMITUSNEUVOSTO

Mikko Kallankari Ari Rajala
Puh. 050 336 1787 Puh. (09) 685 0310
Vesa Karvonen Risto Suviala
Puh. 0204 55 4934 Puh. (02) 277 8400
Jukka Marttila Sami Vesto
Puh. 020 462 1212 Puh. (09) 350 5400
Hanna Maunu
Puh. (09) 2534 4404

ULKOASU

Suomen Painotuote

TOIMITUKSEN OSOITE

Luottomiehät ry
PI 891, 00101 Helsinki

TILA-AJAPALVELU

Luottomiehät ry
Consista Oy, Kaivokatu 10 C 4.krs, 00100 Helsinki
Sähköpostios: consista@kolumbus.fi
Fax (09) 622 5725

PANKKIYHTEYDET

Luottomiehät ry Nordea Hki-WTC.
208918-73866

PAINOPAikka

KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote,
Vantaa ISSN 1457-7909

Kirjoittajien lehdessä esittämät mielipiteet ovat heidän
omiaan eivätkä siten välttämättä edusta yhdistyksen kantaa.

**Luottomiehet –
Kreditmännens r.y.**

Jatkuu ja jatkuu...

Oikein hyvää syksyn alkua hyvät Luottomies ystävät. Vuodet eivät ole aina veljiä keskenään, eivät edes kesät. Viime kesänä kuivui kaivo, tänä kesänä ei kuivunut edes mattopyykki. No, ehkä ensi kesänä on tiedossa jotain niiden väliltä. Loma on kuitenkin aina virkistävää.

Viime keväänä oikeusministeriö julkaisi Pauline Koskelon kirjoittaman selvityksen ”Henkilökohtainen velkavastuu ja insolvenssinettä”. Selvitys on selkeä, analyttinen ja sen olisi mielestäni jo sellaisenaan pitänyt riittää lopettamaan yhä jatkuvat keskustelut henkilökohtaisesta konkurssista. Vielä mitä. Oikeusministeriö on jälleen perustanut uuden työryhmän pohdimaan maksukyvyttömyysmenettelmien kehittämistarpeita. Työryhmä selvittää olisiko velkavastuusta vapautumista syytä helpottaa. Pontimena valmistelulle on lausuttu olevan yritysten ja yrittäjien toimintaedellytysten parantamisen. Itse en

osaa enää muuta kuin hämmästellä oikeusministeriön halua jatkuvasti hämmäntää tätä keitosta. Perusteluita vaihdetaan vuosien varrella, mutta suunta on koko ajan sama. Sopimukset on pidettävä periaatetta murennetaan.

Eipä kai tässäkään maailma ole kaatumassa vaikka tämänkin valmistelutyön seurauksena olisi uutta lainsäädäntöä, jolla velkojen asemaa heikennetään. En nyt vain oikein usko ja ymmärrä, että yrittäjyyttä tosiasiaassa rohkaisee tämänkaltaisen ajattelma, että ”voit kyllä ehkä saada velkojasi anteeksi vaikka homma ei menisikään suunnitelmien mukaan”.

Joka tapauksessa mukavaa loppukesää ja syksyä kaikille

PS. Nähdään koulutusristeilyllä lokakuussa.

**Luottomiehet – Kreditmännens ry:n jäsenhakemuksen täyttäminen käy
vaivattomasti Internetissä osoitteessa www.luottomiehet.fi -**

Ota yhteyttä linkin alta.

**Jos sinulla ei ole mahdollisuutta täyttää hakemusta
Internetissä, niin ota yhteyttä yhdistyksen sihteeriin:**

**Arja Lindström / Euler Hermes Luottovakuutus
sähköposti arja.lindstrom@eulerhermes.com,
puh. 010 850 85 25**

Viestintävaikeuksia

Puheviestintä aiheuttaa kosolti vaikeuksia teknisistä syistä. Voi olla taustamelua, epäselvää ääntämistä, kännykkä pätkii ja niin ajatuskin sekä puhujalla että kuulijalla. On lisäksi ihmisiä jotka vanhaa sanontaa lainataksemme antavat ymmärtää, mutta eivät ymmärrä antaa.

Kirjallinen viestintä ei juuri sen kummoisempaa ole, korkeastikin kouluja käyneet saavat paperille aikaiseksi ehkä vain epämääräisen joukon sanoja joiden perusteella ei luki- ja tiedä mitä kirjoittaja yksiselitteisesti haluaa. Mukaan heitetään latinankielisiä sivistyssanoja tai fraaseja (sanonta, lauseparsi) joiden tarkoitus ei aina ole kirjoittajallekaan varma eikä omiaan selvittämään lukijan päätä.

Mutta mitään vahinkoa ei tapahdu eikä hämminkiä synny, kunhan vastaanottaja käsittää, että nyt olisi tarkentavien kysymysten aika. Viestittäjä ei voi olla rauhallinen vaikka olisi juuri kirjekyyhkyn matkaan saattanut. Eihän hän voi mitenkään tietää, kuinka vastaanottaja ymmär-

tää viestin. Paitsi sitten kun homma kaatuu. Armeijassa oli tyhmältä tuntuva, mutta järkevä tapa, että käskettävä toisti käskyn. Alikersantti R, täyttäkää sanko! Täytän sangon, hra ylivääpeli!

Joskus osapuolet ymmärtävät yleisesti käytetyn peruskäsitteen täysin väärin, aivan vastakkaisilla tavoilla. Kumpikaan ei voi edes unissaan epäillä asiaan liittyvän mitään kummallista. Luotonvalvonta ja myynti puhuvat asiakkaasta. Myynnin mielestä asiakas on se, jolle tavara menee tai joka maksaa laskun tai jonka nimi löytyy reskontrasta tai joka muuten vain vaikuttaa mukavalta. Luotonvalvonnan mielestä asiakas on se, minkä myynti sanoo sen olevan tai joku koijari kumminkin.

Mutta oikeasti asiakas on se, joka on myyjän kanssa tehnyt sitoumuksen jolla tietty tavara määräytyi ehdoin vaihtaa omistajaa, vaikka se sitten toimitettaisiin ostajan serkun kummille ja vaikka maksu tulisi anopin vävyiltä. Erikseen pakkaa sekoittavat ns. kauppalangot, joita ennen

liikkui liikemiesten seurassa tekemässä asioita monimutkaisemmiksi saadakseen päämieheltään korvausta ja kestitystä. Uskon että niitä on nykyin, vain hienommilla nimityksillä varustettuina.

Riskiluokitus on myös otollinen sekasotkun lähde. Äkisti menevät sekaisin korkein ja matalin riskiluokka. Kumpi tarkoittaa suurinta riskiä? Onko korkein riskiluokka se joka on kirjoitettu ylimmäksi luokituslistaan? Tarkoittaako korkeimmaksi reitattu suurinta riskiä vai pienintä? Ei liene niin selkeää asiaa etteikö joku käsitäisi sitä tasan päinvastoin.

Tarkoittaako tratta julkisuusuudesta maksukehotusta vai julkistettua maksuhäriötä? Kun kotona puhutaan Kaijasta, tarkoitetaanko siskoa vai samannimistä työtoveria vai TV-sarjan henkilöä?

Entä kun reklamoidaan laskusta ja kysytään teettekö osahyviteen ja myyjä vastaa että asia hoidetaan. Jää epäselväksi tuleeko osahyvite vai kokohyvite ja uusi lasku vai miten? Aika sen näyttää, mutta kuukauden kirjanpitokatko ei armahda.

Vaimo ihmetteli aikoinaan, kuinka näin hölmö mies voi käydä töissä. Mutta ei hätää, tänäänkin osasin työpaikalleni. Jos puhutte hiukan kovempaa tai käytätte 14 fonttikokoa ja selitätte asianne kahdesti, ymmärrän varsin hyvin – luulisin.

Uudet jäsenet

29.4.2004

Anttila Seppo
Osastonjohtaja
Vahinkovakuutusosakeyhtiö
Pohjola
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

Blom Maria
Maksuliikenteenhoitaja
Intrum Justitia Oy
PL 75
00241 Helsinki

Holopainen Ritva
Järjestelmäasiantuntija
Keskinäinen
Eläkevakuutusyhtiö
Ilmarinen
Porkkalankatu 1
00018 Ilmarinen

Jäntti Mervi
Perintäneuvottelija
Intrum Justitia Oy
PL 75
00241 Helsinki

Paavilainen Seija
Perintälakimies
Keskinäinen
Eläkevakuutusyhtiö
Ilmarinen
Porkkalankatu 1
00018 Ilmarinen

3.6.2004

Lehto, Marko
Internet asiantuntija
Suomen Asiakastieto Oy
Työpajankatu 10 A
00580 Helsinki

Lampinen, Niina
luotonvalvoja
TeliaSonera Finland Oy
PL 0400
15101 Lahti

Koskiranta, Ulla
luottoanalyttikko
Timberjack Oy
PL 474
33101 Tampere

Ruti, Lea
perintäneuvottelija
Optum Oy
VÄ1/A
00510 Helsinki

Puurunen, Liisa
talousjohtaja
Inchcape
Motors Finland Oy
Vetokuja 1
01610 Vantaa

Tynnin, Anu
assistant underwriter
Atradius
Mikonkatu 9
00100 Helsinki

Tavoitteena riskitön yrittäjäyys

Varatuomari Timo Mäki on yhdistyksen lakitoimikunnan puheenjohtaja ja Contant Oy:n varatoimitusjohtaja.

Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen yrittäjäyden politiikkaohjelman mukaan kevään 2004 aikana arvioidaan selvitysten perusteella tarve kehittää maksukyvyttömyyslainsäädäntöä elinkelpoisten yritysten tarpeettomien konkurssien välttämiseksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriön kyselytutkimukseen haastatellut rahoituksen professorit pitivät veloista vapautumisen mahdollisuutta tarpeellisena ja uskoivat sen lisäävän kiinnostusta yrittäjäyteen. Oikeusministeriölle asiasta selvityksen tehnyt oikeusneuvos Pauliine Koskelo pitää uudistusta tarpeettomana toimivan velkajärjestelylainsäädäntömme vuoksi ja ongelmallisena perustuslain ja kansainvälisen vertailun näkökulmasta.

Oikeusministeriön tarkoitus on kuitenkin asettaa laaja työryhmä pohtimaan, onko velkavastuun lieventämiseen aihetta ja kuinka sen tulisi tapahtua.

Pauliine Koskelo oli kirjoittamassa aikanaan sekä yrityssaneerausta että yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevia lakeja. Hänen 18.5.2004 julkaistu selvityksensä ”Henkilökohmainen velkavastuu ja insolvenssimenettelyt” on perusteellinen arviointi poliittisesti houkuttelevan ns. henkilökohtaisen konkurssin juridisesta olemuksesta.

Koskelo täsmentää kirjoituksensa alussa, ettei vuodesta 1868 voimassa ollut konkurssisääntö eikä myöskään 1.9.2004 voimaan tuleva uusi konkurssilaki aseta esteitä luonnollisen henkilön konkurssille. Kysymys ei siis ole henkilökohtaisen konkurssin mahdollistamisesta, vaan konkurssin oikeusvaikutuksista ja erityisesti siitä, mikä vaikutus konkurssimenettelyllä

on tai tulisi olla velallisen vastuuseen niistä ennen konkurssia syntyneistä veloista, joille ei konkurssimenettelyn kautta tule suoritusta (jäännösvelkavastuu).

Ongelma ei ole myöskään siinä, että Suomesta puuttuisi sellainen maksukyvyttömyysmenettely, jonka avulla luonnollinen henkilö voi vapautua jäännösvelkavastuustaan. Tällainen menettely on yksityishenkilön velkajärjestely, jonka tärkeänä kohderyhmänä ovat alusta asti olleet henkilöt, joille on konkurssiin päättäneestä tai muutoin epäonnistuneesta elinkeinotoiminnasta jäänyt vastattavakseen ylivoimainen velkamäärä.

Henkilökohtaisen konkurssin asemasta meidän pitäisikin pohtia, tulisiko Suomessa ottaa käyttöön sellainen konkurssimenettely, jolla on veloista vapauttava vaikutus, tai tulisiko velkavastuusta vapautumista muutoin helpottaa nykyiseen verrattuna. Koskelon mielestä on selvää, että kysymys velkavastuusta vapautumisesta voi koskea vain muita kuin vakuusvelkoja. Vakuusvelalla tarkoitetaan velkaa, jonka takaisinmaksun turvaamiseksi velkojalla on tehokas esinevakuusoikeus velallisen omaisuuteen, siltä osin kuin vakuuden arvo riittää kattamaan velkojan satavan.

Velallisten ja velkojen suhteita koskevassa lainsäädännössä pyritään Suomessa ja muissa läntisissä maissa sovittamaan yhteen kaksi tärkeää tavoitetta: toisaalta pyritään turvaamaan velkojen oikeuksia ja asemaa, toisaalta pyritään antamaan suojaa maksukyvyttömäksi tulleen velalliselle.

Tavoitteiden kesken vallitsee väistämätön jännite. Velka- ja in-

solvenssilainsäädännöllä ei voida häivyttää yrittämisen riskiä. Kenen kannettavaksi riskit lopulta jäävät? Velallisen oman riskin keventäminen merkitsee riskin siirtämistä niille, jotka häntä luotottavat tai joille hän muuten toiminnassaan velkaantuu.

Velalliset tarvitsevat kohtuullisen mahdollisuuden uuteen alkuun, mutta veloista eroon pääseminen ei saa olla liian helppoa, jotta luoton edellytykset ja oikeudenmukaisuus voidaan turvata. Insolvenssilainsäädännössä haetaan optimaalista tasapainoa näiden päämäärien kesken.

Velkavastuusta vapautumista koskevilla säännöksillä on olennainen yhteyttä rahoituksen saatavuuden ja ehtojen lisäksi myös erilaisten yksityis-, rikos- ja julkisoikeudellisten normien ja vastuusääntöjen käytännölliseen merkitykseen. Korvausvastuiden ja muiden taloudellisten seuraamusten varaan rakentuvat oikeussuojamekanismit ovat sitä enemmän näennäisoikeutta mitä helpompaa veloista vapautuminen on.

Suomen järjestelmä kansainvälisessä vertailussa

Koskelon arvioinnissa tarkastellaan varsin kattavasti kansainvälistä kehitystä ja erityisesti Yhdysvaltain maksukyvyttömyysjärjestelmiä. Tarkastelun pohjalta ei löydy perusteita sellaiselle käsitykselle, että Suomen insolvenssijärjestelmä olisi perusteiltaan jollakin tavoin poikkeuksellisen ankara tai epäedullinen velkaantuneen ihmisen kannalta. Velkavastuusta – myös vakuusveloista – vapautuminen tapahtuu velkajärjestelyn kautta. Siinä velkojen suoritukseksi hyödynnetään velallisen maksukykyä sekä omaisuuden että ansaintakyvyn osalta, mutta vain mää-

räajalta. Velallisen asunnon suoja on Suomessa viety verraten pitkälle.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ratkaisi 20.7.2004 asian ”Bäck vastaan Suomi” (37598/97), jossa oli kysymys siitä, loukkaako velkajärjestelylaki yksityistakaajan regressisääntövelkajärjestelylain osalta Euroopan ihmisoikeussopimuksen 1. lisäpöytäkirjan 1. artiklan mukaista omaisuuden suojaa. Päätöksen mukaan velkajärjestelyn myöntäminen ei loukannut velkojan oikeuksia, vaikka hänen lähes 20.000 euron saatavansa kutistui viiden vuoden maksuohjelman tuotoksena 360 euroon. Tuomioistuin hyväksyi Suomen hallituksen käsityksen, jonka mukaan velkajärjestelylait ovat ihmisoikeussopimuksessa tarkoitettulla tavalla yleisen edun mukaisia. Suomen kantaan yhtyneet Ruotsi, Norja, Hollanti ja Britannia korostivat, että velkajärjestelyllä pyritään ehkäisemään ylivelkaantuneiden sosiaalista syrjäytymistä ja vähentämään heidän tarvettaan sosiaaliapuun. Ihmisellä tulee olla mahdollisuus saatua viranomaisten käsittelyyn puuttuminen omaisuuden suojaan. Tässä tapauksessa nämä mahdollisuudet on tuomioistuimen mielestä turvattu riittävästi.

Erilaisten velallisryhmien kohtelu

Hallitusohjelmassa viitatuskaavailut liittyvät pyrkimykseen edistää yrittäjyyttä ja tehdä yritystoimintaan ryhtyminen houkuttelevammaksi. Olisiko valtiosääntöoikeudellisesti mahdollista muokata lainsäädäntö sellaiseksi, että velallisen olisi helpompi saada vapautus jäännösvelkavastuusta, jos hän on yrittäjä, kuin jos hänellä on jokin muu ammatillinen tausta tai sosiaalinen asema? Perustuslain yhdenvertaisuusperiaate ei salli sellaista velallisryhmien erilaista kohtelua, jonka myötä velallinen voisi vapautua helpommin kai-

kista veloistaan, jos hän on yrittäjä. Myöskään vertailumaista ei löydy esimerkkiä lainsäädännöstä, jossa yritystoimintaa harjoittavat velalliset olisi asetettu muita velallisia ratkaisevasti edullisempaan asemaan velkavastuusta vapautumisen suhteen.

Koskelo ei pidä valtiosääntöoikeudellisesti hyväksyttävänä tehdä erotelua myöskään yritystoimintaan liittyvien velkojen ja muiden velkojen kesken niin, että kuka tahansa velallinen vapautuisi helpommin yritysveloistaan kuin muista, vaikkapa yksityistaloutensa veloista.

Velkajärjestelyn rinnalle ei tarvita uutta konkurssimenettelyä

Sellaista järjestelmää, jossa velallinen automaattisesti vapautuisi kaikista jäännösveloistaan luovuttamalla varansa konkurssiin, ei ole käytössä missään. Niissäkin harvoissa maissa, joissa veloista vapautuminen pelkästään omaisuuden luovutuksella konkurssiin on ylipäänsä mahdollista, siihen liittyy monia ehtoja ja rajoituksia.

Koskelon selvityksen johtopäätös on, ettei konkurssimenettelyn käyttö jäännösvelkavastuusta vapautumisen prosessuaalisena järjestelyinä tarjoa nykyiseen verrattuna olennaisia käytännöllisiä hyötyjä. Uuden työryhmän tehtäväksi annettava oikeuspoliittinen kysymyksenasettelu pelkistyneekin kysymykseksi velkajärjestelyn sisällön muokkaamisesta velallisille nykyistä lievemmäksi:

- tulisiko velallisen ansaintakyvyn hyödyntämisestä velkojen suorittamiseksi luopua kokonaan tai pääosin, jolloin velkavastuusta voisi vapautua luovuttamalla velkojen hyväksi muun kuin perusturvaan kuuluvan omaisuuden;

- tulisiko ainakin rajoittaa maksuohjelman kesto tai muutoin supistaa velallisen ansaintakyvyn (tulojen) käyttämistä velkojen suorituksiksi.

Asunto-omaisuus ja velkavastuu

Kysymys asunnon saamisesta suojaosuuden piiriin koskee toisaalta mahdollisuutta käyttää asunto-omaisuutta velan vakuutena ja toisaalta mahdollisuutta käyttää asunto-omaisuutta muiden kuin panttivelkojen kohteeksi konkurssin, velkajärjestelyn tai ulosoton yhteydessä.

Yksityishenkilön velkajärjestelyn osalta laissa on säännökset, joiden turvin velallinen voi tietyin edellytyksin säilyttää omistusasuntonsa. Asunnon velattomasta arvosta velallinen saa hyväkseen niin sanottua asumis-suojaosuutta vastaavan määrän. Konkurssimenettelyssä ei velallisen asunton-omaisuuden realisointia rajoittavia säännöksiä nykyisin ole.

Sekä kauppa- ja teollisuusministeriön selvityksessä haastatellut rahoituksen professorit että Pauline Koskelo olivat sitä mieltä, ettei konkurssin tehnyt tai muuten velkaantunut saa pitää omistusasuntoaan, jos varat eivät muuten riitä velkojen maksuun.

Asunnon suojaaminen voisi synnyttää mahdollisuuden väärinkäyttöihin, jos velallinen sitoisi varansa tahallaan ylelliseen asuntoon ja näin välttyisi velkojen maksamiselta. Asuntoa ei voisi käyttää velan vakuutena, jolloin alkavan yrittäjän rahoituksen hankkiminen kävisi mahdollottomaksi.

Oman asunnon suojaaminen kaavailussa uudessa menettelyssä alentaishi liikaa konkurssiin hakeutumisen kynnystä, mikä voisi olla maksumoraalin kannalta tuhoisaa.

Tapahtumakalenteri

Laivaseminaari	6-8.10.2004
Syyskokous	18.11.2004

Lehden aikataulu

Aineisto	Ilmestyy
9.11.2004	9.12.2004

Credit Management II

Mallioppilaat luokassa

Turun kauppakorkeakoulussa toista kertaa järjestetty Credit Management-koulutusohjelma vierähti käyntiin tammikuussa ja kurssi saatiin onnelliseen päätökseen toukokuun 27. päivä, jolloin kaikki kurssille osallistuneet kukitettiin ja johtamiskoulutusinstituutin johtajan Pirjo Vuokon valtuuksilla nimitettiin Credonomeiksi..

Mitä Credit management-koulutusohjelma piti sisällään?

Credit management koulutusohjelma on 10 opintoviikon laajuinen johtamiskoulutustason opintokokonaisuus, joka voidaan sellaisenaan sisällyttää Turun kauppakorkeakoulun eMBA-tutkintoon. Opintoihin sisältyi 12 lähiopetuspäivää Turun kauppakorkeakoululla, kolme kirjallisuustenttiä sekä kirjallinen tutkielma.

Koulutusohjelman sisältö on räätälöity, nimensä mukaisesti, luottotalouden tarpeita silmällä pitäen. Aihepiireinä oli mm. yritys juridiikan ajantasatieto, taloushallinto, esimiestyö, viestintä ja paljon muuta. Luennoitsijoina oli niin Turun kauppakorkea-

koulun opettajia kuin alan ammattilaisia eri yrityksistä.

Kurssin tavoitteista ja niiden saavuttamisesta

Kurssia markkinoitaessa järjestäjät ilmoittivat kurssin tavoitteeksi osallistujien yleisliikkeenjohdollisten val-

miuksien kehittämisen ja luottotalouteen liittyvien tietojen syventämisen.

Vaikka kurssin osanottajien taustat olivat kaikilla enemmän tai vähemmän luottotalouden piiristä, olivat osanottajien taustat silti varsin moninaiset. Osalla oli kokemusta erilaisista asiantuntijatehtävistä, osalla

Abkeroinnin päätteeksi on hyvä nostaa malja.

oli takanaan jo vankka kokemus esimiestehtävistä. Jokainen osallistuja asetti tavoitteet omista yksilöllisistä lähtökohdistaan ja haastava tehtävä kurssin järjestäjillä olikin vastata näihin erilaisiin toiveisiin.

Kurssin järjestäjät olivat lähestyneet haastetta siten, että aihepiirivalikoima oli laadittu melko laajaksi. Annettua tietoa oli melko runsaasti suhteellisen lyhyessä ajassa. Itse koin, että asiakokonaisuuksien hallinnassa keskeiseen roolin nousivat hyvin dokumentoidut luentomateriaalit, joihin olen voinut palata kurssin jälkeenkin.

Osanottajien keskuudessa tenttikirjallisuus koettiin hyödylliseksi ja niistä pidetyt tentit aiheuttivat sen erikoisuuden, että osa kurssilaisista oli jopa lukenut vaaditut teokset. J. Eritystä tyytyväisyyttä herätti lisäksi kurssin lopuksi laadittu tutkielma, jonka hyödyllisyydestä vallitsi liikuttava yksimielisyys. Tutkielman tarkoituksena oli nostaa esiin joku omassa organisaatioissa oleva ongelma ja löytää tähän selkeä ratkaisu. Tutkielmaesityksiä kuunnellessani en voinut välttää ajatukselta, että tutkielmille löytyy runsaasti jatkokäyttöä kunkin kirjoittajan organisaatiossa. Toiveena tuleville sukupolville olikin, että tutkielma tulee ehdottomasti säilyttää kurssivaatimuksissa ja jopa rohjettiin ehdottaa sen laajuuden lisäämistäkin.

Merkittävin kurssin onnistumiseen vaikuttanut tekijä oli mielestäni kuitenkin itse kurssilaiset. Luentojen lomassa käytiin lukemattomia mielenkiintoisia keskusteluja asiasta ja asian vierestä. On erittäin mielenkiintoista ja ajatuksia herättävää kuunnella erilaisista organisaatioista tulevien ammattilaisten mielipiteitä ja ammentaa heidän kokemuksistaan. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että tämänkaltaisen koulutuksen toimii samalla myös erinomaisena verkostoitumisen muotona.

Henkilökohtaisesti koin, että kurssi tarjosi paljon lisää osaamispääomaa ja työnantajan näkökulmasta uusia ajatuksia ja ideoita. Kaiken kaikkiaan voin omasta puolestani todeta, että kurssin läpikäyminen vaatii aikaa ja vaivaa, mutta oli samalla hyödyllinen ja antoisa kokemus.

Kurssin onnistuneista järjestelyistä suuri kiitos kaikille asiaan vihkiytyneille, sekä kaikille kurssilaisille kiitokset mielenkiintoisista hetkistä kanssanne. Ja viimeisenä eikä vähäisimpänä kiitokset kaikkien kurssilaisten työnantajille, jotka antoivat kullekin osallistujalle mahdollisuuden osallistua Credit Management II:een.

Credit Management 02/2004

Ginman Johan
Asiakaspalvelupäällikkö
Oy Aga Ab

Hasa Valtteri
Perintälakimies
Diners Club Finland Oy

Jaakkola Tuula
Luotonvalvoja
HK Ruokatalo Oyj

Karotie Jani
Kenttäpäällikkö
Vähittäiskaupan Takaus Oy

Kattelus Jussi
Markkinointijohtaja
Euler Hermes Luottovakuutus

Kuusimaa Kaija
Kehityspäällikkö
K-Plus Oy

Lahtinen Mervi
Luotonvalvoja
Rautakesko Oy

Lahtinen Seppo
Osastopäällikkö
Contant Oy

Lehvä-Korpi Riitta
Ryhmäesimies
Intrum Justitia Oy

Niva Petri
Tuotantopäällikkö
Intrum Justitia Oy

Nousiainen Pirjo
Kassa- ja luottopäällikkö
Oy Metsä-Botnia Ab

Nykänen Jukka
Luotonvalvoja
Fortum Oyj

Pitkäjärvi Olli-Pekka
Luottopäällikkö
Tech Data Finland OY

Tikka Maarit
Luottopäällikkö
Oy Teboil Ab

Tuomainen Timo
Ryhmäesimies, luottokonsultti
Intrum Justitia Oy

LUOTTOLINKKI -LEHDEN MEDIATIEDOT 2004

Julkaisija Osoite:	Luottomiehet-Kreditmänner ry PL 891, 00101 Helsinki Puh. (09) 2200 1002	
Toimitus Päätoimittaja: Puhelin: Telefax: e.mail:	Anne Björk 020 7650 240 020 7650 258 anne.bjork@kontino.fi	
Ilmoitustilan myyjä	Mikko Kallankari, (09) 050 336 1787	
Jäsenrekisterin ylläpito Puhelin: Fax:	Consista Oy (09) 622 5715 (09) 622 5725 consista@kolumbus.fi	
Paino Yhteyshenkilö: Osoite:	Lilli Kauppi KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote Mäkituvantie 3 G, 01510 Vantaa (09) 7594 6200, (09) 7594 6228 (09) 7594 6201 lilli.kauppi@painotuote.fi www.painotuote.fi	
Puhelin:		
Telefax:		
Aineistotiedustelut:	Raimo Elovaara KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote (09) 7594 6200, (09) 7594 6250 aineisto-pc@painotuote.fi aineisto-mac@painotuote.fi	
Aineisto-osoitte:		
Ilmoitushinnat		
Ilmoituskoko	Mustavalkoinen	4-värinen
Keskiaukeama	1010 €	1350 €
Takakansi + s.2. á	600 €	940 €
1/1 muut sivut	450 €	790 €
1/2 sivu	250 €	590 €
1/4 sivu	170 €	510 €
Tekniset tiedot		
Lehden koko:	A4	
Painopinta-ala:	210 x 297 mm	
Palstojen määrä:	3 kpl	
Palstan leveys:	1 p 55 mm, 3 p 180 mm	
Aineistot:	Tiedostoina (ei filmeinä)	
Ohjelmat:	Kaikki taitto- ja grafiikkaohjelmat	
Maksuosoite Maksun saaja: Pankkiyhteys:	Luottomiehet ry Nordea 208918-73866	
Reklamaatiot	Ilmoitusten painoasua koskevat reklamaatiot 7 vrk:n kuluessa lehden ilmestymisestä kirjallisena.	
Ilmoitusten peruuttaminen:	Viimeistään 14 vrk ennen aineistopäivää. Myöhemmin peruutetuista laskutetaan 50% hinnasta.	
Ilmestymispäivät Nro	Aineisto	Ilmestyy
4/2004	09.11.2004	09.12.2004
Painos:	900 kpl	ISSN 1457-7909

Sähköpostiosoitteen päivitys

Oletko saanut sähköpostia Luottomiehesten tapahtumista? Jos vastauksesi on ei niin käy Luottomiesten sivuille tekemässä päivitys tietoihisi!

(www.luottomiehet.fi/yhteys/muutosilmoitus.php)

MDC Education Group

Opiskele joustavasti työn ohessa

Luotto- tutkinto

Luottomiehet ry:n ja Markkinointi-instituutin kehittämä luottoalan koulutusohjelma on tarkoitettu luotonvalvontaa ja perintää hoitaville tai muissa tehtävissä luottoalan tietoja tarvitseville.

Koulutus toteutetaan joustavana monimuoto-opiskeluna. Opiskelu kestää vuoden ja sisältää 8 seminaari-päivää.

Hakuaika päättyy 15.10.

Opiskelu alkaa avausseminaarilla 1. - 2.11.2004.

Tilaa esite

puh. (09) 241 0277 tai tutustu koulutusohjelmaan internetissä **www.markinst.fi**

Lisätietoja puh. (09) 473 61/Satu-Päivikki Lehtonen.
Töölöntullinkatu 6, 00250 Helsinki

markkinointi
instituutti

www.markinst.fi

Luottomiehet - Kreditmännen ry. Varsinainen Syyskokous

Aika: 18.11.2004 klo 17.00 alkaen

Paikka: Radisson SAS Plaza Hotel, Mikonkatu 23, Helsinki
Kokoussali Vivaldi-Beethoven

Kokouksessa käsitellään:

Sääntöjen 10 §:ssä mainitut asiat.

•

Vuoden Luottomiehen esitelmä

•

Kokouksen jälkeen avoinna Drinkkibaari Ravintola Pääkonttorin parvella.

•

Halukkaat voivat jäädä kokouksen jälkeen illalliselle Ravintola Pääkonttoriin (omalla kustannuksella). Mikäli jätte illalliselle ilmoittakaa siitä kerhomestarille, joka tekee pöytävaraukset Ravintola Pääkonttoriin.

•

Ilmoittautumiset sähköpostilla kerhomestarille:

hanna.maunu@dnbnordic.com

tai puhelimitse: 09-25344404 viimeistään 29.10.2004

Kiristytvä kilpailuoikeus

Kilpailulainsäädäntö uudistui 1. päivänä toukokuuta 2004

Kilpailulainsäädännön tavoitteena on edistää kilpailua. Siten lainsäädännöllä on myös luotu keinoja tarvittaessa puuttua markkinoiden toimivuutta heikentäviin tai elinkeinonharjoittamisen vapautta kohtuuttomasti rajoittaviin kilpailunrajoituksiin. Suomessa ”modernia” kilpailuoikeutta on harjoitettu viimeistään vuodesta 1992, jolloin ns. uusi kilpailunrajoituslaki tuli voimaan. Aikaisempien määrähintakiellon ja tarjouskartellin lisäksi tuolloin tulivat kielletyksi horisontaaliset hinta- ja markkinoidenjakokartellit sekä määrävän markkina-aseman väärinkäyttö.

Eurooppalaiseen kilpailuoikeuden kehitykseen EY:n perustamissopimuksella eli ns. Rooman sopimuksella on ollut suuri merkitys. Yhteismarkkinat eivät toimi ilman tehokasta kilpailulainsäädäntöä. Viimeistään vuonna 1995 Suomen liittyttyä Euroopan unioniin, tuli kilpailuoikeudesta Suomessakin erittäin keskeinen juridiikan ala. Euroopan unionin alueella sovelletaan sekä EY:n kilpailusääntöjä että jäsenvaltioiden kansallisia kilpailulakeja. Tehostuva kilpailulainsäädäntö ja muun muassa laajat kartellitutkimukset ovat nousseet esiin korostetusti viime aikoina myös Suomessa.

Ajankohtaisimmat muutokset Suomen kilpailunrajoituslakiin tulivat voimaan 1. päivänä toukokuuta 2004. Samanaikaisesti tulivat voimaan uudistetut EY:n kilpailusääntöjen täytäntöönpanoa koskevat säännöt. EY:n kilpailusääntöjen 1.5.2004 voimaan tulleet muutokset perustuvat olennaisilta osin neuvoston asetukseen 1/2003, joka korvaa yli 40 vuotta vanhan täytäntöönpanoasetuksen 17/62. Uusi asetus edellytti luonnollisesti muutoksia myös kilpailunrajoituslakiin. Käsittelen lyhyesti tässä artikkelissa ensin aina niin ajankohdasta kartellikieltoa ja jäljempänä tietojen vaihtoon liittyviä perussääntöjä. Lisäksi artikkelissa tarkastellaan tärkeimpiä muutoksia, joita 1.5.2004 voimaan tullut uudistus aiheutti Suo-

men kilpailunrajoituslakiin. EY:n uudistettuja 1.5.2004 voimaan tulleita yrityskeskittymien valvontaa koskevia säännöksiä ei tässä yhteydessä käsitellä.

Kartellikielto

Eräissä kilpailuoikeudellisessa tilaisuudessa yksi kuulija totesi: ”Sitä harmaata aluetta on laajalti, mistä sen sitten tietää missä raja kulkee?” Yksinkertainen ohjenuora annettiin jo vuonna 1890 Yhdysvalloissa, jossa ns. modernin kilpailuoikeuden juuret ovat. The Sherman Anti-Trust Act sisälsi sinänsä pelkistetyn viisauden - all contracts restricting trade are prohibited. Kuulijalle voisi siis vastata, että yksinkertaisimmillaan kartellikielto onkin selvä eli yritysten kilpailua vääristävä yhteistyö on kiellettyä. Kartellikielto ulottuu kaikkiin sellaisiin järjestelyihin, joiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa kilpailijoiden keskinäistä markkinakäyttäytymistä. Se voi tapahtua sekä nimenomaisella sopimuksella että niihin rinnastettavalla muulla yhteisymmärryksellä, mukaan lukien yhdenmukaistettu menettelytapa. Kyseeseen voi tulla kirjallinen tai suullinen sopimus tai esimerkiksi toimialajärjestön päätös. Oleellista on huomata kuitenkin muutamia jäljempänä käsiteltäviä seikkoja.

Yritysmaailmassa on varsin tavallista, että yrityksen todelliset kilpailijat ovat hyvin tiedossa ja mahdolliset riskitilanteet osataankin nykyisin tiedostaa ja mikä tärkeintä, kokonaan välttää. Kiellettyjä ovat kuitenkin myös esimerkiksi välipuheet, joiden avulla mahdolliset kilpailijat sitoutuvat puolin ja toisin olemaan kilpailematta toistensa kanssa. Tärkeätä on siis lisäksi tunnistaa mahdolliset kilpailijat ja huolehtia siitä, ettei johonkin suunniteltuun ja täysin legitiimiin yhteistyöhön liity minkäänlaisia kilpailuoikeudellisia riskejä. Tämä siitä huolimatta, että yritykset toimisivat juuri nyt toisistaan erillisillä tuotemarkkinoilla tai maantieteellisellä alueella.

Yleisesti ottaen EY:n perustamissopimuksen artikla 81(1) kieltää yritysten väliset jäsenvaltioiden kaupan vaikuttavat kartellien tyyppiset

Marika Aho-Nissinen (OTK, Helsingin yliopisto 1997), VT, Asianajaja. Toimii Asianajotoimisto Luostarinen Mettälä Räikkönen Oy:ssä, joka on kansainväliseen ja kotimaiseen liikejuridiikkaan erikoistunut toimisto.

kilpailua rajoittavat sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat. Artikla 81(3):ssa puolestaan säädetään niistä edellytyksistä, joita mahdollisella sopimuksella tai järjestelyllä tulee olla, jotta se ei olisi artiklan 81(1) vastainen. Artikla 82 kieltää määrävän markkina-aseman väärinkäytön. Suomen kilpailunrajoituslain 1.5.2004 voimaan tulleiden muutosten jälkeen EY:n ja Suomen kilpailusäännöt ovat entistä lähempänä toisiaan.

Huolimatta siitä, että kartellikielto ja määrävän markkina-aseman väärinkäytön kieltä itsessään ovat melko selkeitä sääntöjä, on toki myönnettävä, että ns. harmaata aluetta voi esiintyä muun muassa tietojen vaihtoon liittyvän toiminnan ja sitä koskevien rajanvetojen suhteen.

Tietojen vaihdosta lyhyesti

On varsin tavallista, että yritysten työntekijät ja edustajat kuuluvat erilaisiin yhdistyksiin ja toimialajärjestöihin sekä osallistuvat erinäisiin tapahtumiin. Erilaiset yhdistykset ja yhteistyöfoorumit ovat hyödyllisiä ja tarpeellisia. Aina on syytä kuitenkin tiedostaa, että tällaiset forumit voivat luonnostaan muodostaa myös tilanteita, joissa erityisesti tietojen vaihtoa kannattaa arvioida kilpailuoikeudellisten sääntöjen valossa.

Kun osallistutaan erilaisiin yhdistyksiin ja toimialajärjestöihin, mukaan lukien toimintaan mahdollisesti liittyvä statistiikan vaihto tai keräys, on syytä muistaa, että kaikenlainen hintatietojen, markkinatietojen ja muun samankaltaisen sensitiivisen informaation vaihtaminen voi aiheuttaa riskin artiklan 81(1) vastaisuudesta. Kilpailijoiden välinen tietojen-

vaihto, joka koskee ylipäätään informaatiota, joka on luokiteltavissa yritysten liikesalaisuuksiksi, on yleensä vastoin kilpailusäännöksiä. Selkeä perussääntö on se, että tietoja, jotka yritys itse luokittelee liikesalaisuuksiksi ei ole syytä ilmaista, vaihtaa tai keskustella niistä kilpailijoiden välillä. Tällaisia ovat lähtökohtaisesti esimerkiksi kaikki hintoihin liittyvät tiedot, varsinkin jos tietojenvaihtoa tapahtuu etukäteen (hinnannousut tai hinnanlaskut). Myöskään yleisesti hinnoitteluun ja yrityksen hintapolitiikkaan liittyviä tietoja ei tule kilpailijoiden kesken vaihtaa (hintoilistat, alennukset ja keskeiset kauppahdot jne.). Samankaltaisia liikesalaisuustietoja ovat esimerkiksi yksityiskohdaiset tuotanto-, kapasiteetti- ja kustannustiedot ja investointisuunnitelmat.

Estettä siihen ei ole, että itsenäiset ja riippumattomat yhdistykset tai toimialajärjestöt keräävät yleistä alaa koskevaa tietoa tai julkaisevat alaa koskevaa статистиikkaa. Tietoja tulee kuitenkin kerätä useasta yrityksestä ja pääsääntöisesti yksittäistä yritystä koskevia tietoja ei tule yhteenvedoissa ilmaista. Lisäksi erilaisten yhteenvedojen tulee perustua puhtaasti historiatietoihin eikä niiden tarkoitus saa olla esimerkiksi tulevaan hintatai muuhun käyttäytymiseen vaikuttaminen.

Muutoksista

1.5.2004

EY:n kilpailusääntöjen täytäntöönpanoa koskevat muutokset ovat pähkinänkuoressa seuraavat. Muutoksella siirryttiin EY:n perustamissopimuksen 81(3) artiklan sisältämän poikkeuksen suoraan soveltamiseen. Aikaisemmin voimassa olleet ennakoilmoitus- ja hyväksyntäjärjestelmä poistuivat. Täytäntöönpanouudistus lisäsi myös komission tutkintatoimivaltuuksia. Esimerkiksi oikeus tehdä tarkastuksia laajeni myös muualle kuin yrityksen toimitiloihin. Käytännössä tämä tarkoittaa jopa työntekijöiden yksityis- ja vapaa-ajan asuntoja. Valvontaa tehostettiin myös hajauttamalla kilpailulainsäädännön täytäntöönpanoa kansallisille viranomaisille.

Toukokuuisella uudistuksella Suomen kansallinen kilpailusääntely haluttiin yhdenmukaistaa EY:n kilpailusääntöjen kanssa. Tavoitteena on, että yritysten toimintaympäristö yhteismarkkinoilla olisi samankaltainen. Uudistus tehostaa kansallista valvontaa sekä parantaa kilpailuviraston edellytyksiä tehdä yhteistyötä

myös muiden kilpailuviranomaisten kanssa.

Suomen kilpailunrajoituslain tärkeimmät muutokset

Suomessa yksi muutoksista oli se, että Suomen kilpailunrajoituslain kielto- ja poikkeussäännöksiä yhdenmukaistettiin EY:n perustamissopimuksen kielto- ja poikkeussäännösten kanssa. Vuoden 1992 kilpailunrajoituslaissa toki jo lisättiin kiellettyjä kilpailunrajoituksia ja kiellon rikkominen sanktioitiin hallinto-oikeudellisella seuraamusmaksulla. Toukokuun 2004 uudistuksen jälkeen kielletyt kilpailunrajoitukset määritellään samoin kuin EY:n perustamissopimuksessa.

Kilpailunrajoituslakiin lisättiin muutoksen yhteydessä uusi 1a§, joka antaa kansalliselle viranomaiselle valtuuden soveltaa suoraan EY:n perustamissopimuksen artikloja 81 ja 82. Kilpailunrajoituksen ollessa omiaan vaikuttamaan EY:n jäsenmaiden väliseen kauppaan kilpailuvirasto, markkinaoikeus ja korkein hallinto-oikeus soveltavat artikloja 81 ja 82. Muissa tilanteissa sovelletaan kansallista kilpailunrajoituslakia. Kansallista lakia ei kuitenkaan saa soveltaa siten, että lopputulos olisi ristiriidassa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklojen tai näiden nojalla annettujen säädösten kanssa.

Kilpailunrajoituslain uusi 4 § koskee sekä kilpailevien yritysten välisiä eli horisontaalisia että toimitus- ja jakeluteitä koskevia eli vertikaalisia sopimuksia.

Uudistuksen jälkeen vertikaalisten (eri tuotanto- tai jakeluportaalla toimivien elinkeinonharjoittajien välisen) kilpailunrajoitusten hyväksyttävyyttä arvioidaan uusilla perusteilla. Uudistus siirsi vertikaaliset kilpailunrajoitukset ns. väärinkäyttöperiaatteen piiristä ns. kieltoperiaatteen piiriin. Kieltoperiaatteen mukaan tunnusmerkistön täyttävä kilpailunrajoitus on siis laissa kielletty ja kiellon rikkominen sanktioitu. Tyypillisiä vertikaalisia sopimuksia ovat valmistajien ja tukkukauppiaiden tai vähittäiskauppiaiden väliset jakelusopimukset.

Toukokuuisella uudistuksella luovuttiin myös kansallisista poikkeuslupa- ja puuttumattomuusodistusjärjestelmistä sekä siirryttiin kilpailunrajoituslakiin sisällytetyn poikkeussäännöksen suoraan soveltamiseen. Uuden 5 §:n poikkeussäännöksen tarkoituksena on sallia sellaiset kilpailunrajoitukset, joiden kilpailua edistävät vaikutukset ovat suurem-

mat kuin niiden kilpailua rajoittavat vaikutukset. Poikkeuksen osalta on syytä todeta, että kaikkien laissa määritettyjen edellytysten on täyttyttävä ja ns. vakavimmat kilpailunrajoitukset ovat kuitenkin yleensä aina kiellettyjä. Yritysten näkökulmasta tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että yritysten on entistä enemmän itse arvioitava toimiensa lainmukaisuus.

Tässä yhteydessä on syytä myös todeta, että ns. merkitykseltään vähäiset kilpailunrajoitukset eivät enää uudistuksen jälkeen ole kilpailunrajoituslain vastaisia. Tiettyjen markkinaosuusrajojen alle jäävät yritykset voivat solmia keskenään sopimuksia ilman, että sopimusten voidaan katsoa rajoittavan merkittävästi kilpailua. Markkinaosuuksien laskeminen edellyttää aina kuitenkin relevanttien hyödykemarkkinoiden sekä relevanttien maantieteellisten markkinoiden määrittelyä. Markkinaosuuksista riippumatta vakavimmat kilpailunrajoitukset ovat kuitenkin yleensä aina kiellettyjä.

Markkinaoikeus voi uudistuksen jälkeen antaa komissiolle luvan tehdä tarkastuksen myös muualla kuin elinkeinonharjoittajan liiketiloissa (esim. johtajien, hallituksen jäsenten tai muiden henkilöstön edustajien kodeissa). Mikäli tarkastus rajoittuu vain yrityksen liiketiloihin, komissio ei tarvitse markkinaoikeuden lupaa. Kilpailuvirasto ei voi omissa tutkimuksissaan tarkastaa muita kuin elinkeinonharjoittajan hallinnassa olevia tiloja.

Toukokuuisella uudistuksella luovuttiin lisäksi kilpailunrikkomismaksun kaksiporaisesta määrän sääntelystä ja siirryttiin ainoastaan prosenttiperusteiseen maksimisääntöön. Sakkojen määrät voivat siten olla jopa 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Leniency myös Suomeen

Erittäin oleellinen muutos on lisäksi ns. leniency-säännöksen voimaantulo Suomessa. Uudistus mahdollistaa seuraamusmaksusta vapauttamisen tai maksun alentamisen yritykselle, joka on merkittävästi avustanut kilpailunrajoituksen selvittämisessä. Kartellin ensimmäisenä paljastava kartellin jäsen vapautuu seuraamuksista, mikäli kilpailunrajoituslain mukaiset edellytykset täyttyvät. Tämä tarkoittaa muun muassa oma-aloitteista, aktiivista ja täyttä yhteistyötä kilpailuviraston kanssa koko kilpailunrajoituksen selvittämisen ajan. Oleellista on huomata, että ainoastaan yksi kartellin jäsen voi saada täyden vapautuksen seuraamusmaksusta. Kilpailunra-

joituslaki antaa kuitenkin mahdollisuuden alentaa myös muille kartellin jäsenille määrättäviä seuraamusmaksuja, mikäli nämä avustavat merkittävästi virastoa kartellin selvittämisessä. Päätöksen seuraamusmaksun määrämättä jättämisestä tai alentamisesta tekee kuitenkin markkinaoikeus. EY:n kilpailusäännöissä leniency-menettely on ollut voimassa jo vuosia.

Kilpailunrajoituslain uudistetut yrityskauppa- valvontasäännökset

Toukokuun uudistus muutti myös Suomen kilpailunrajoituslain yrityskauppa-
valvontaa koskevia säännöksiä. EY-tasolla yrityskeskittymien valvonta uudistettiin 1.5.2004 alkaen sovelletulla EY:n uudella sulautumasetuksella 139/2004, joka korvasi aikaisemman sulautumasetuksen vuodelta 1989. Jäljempänä tehtävä tarkastelu rajoittuu vain tärkeimpiin kilpailunrajoituslain yrityskauppa-
valvontaa koskeviin muutoksiin.

Kilpailunrajoituslaissa ja EY:n uudessa sulautumasetuksessa määrätty liikevaihtorajat ylittävät yritys-
kaupat on ilmoitettava joko kilpailuvirastolle tai komissiolle. Toimival-

tainen viranomaisratkaisu kaupan osapuolten liikevaihtojen perusteella (komissio tai kansallinen viranomais-
nen). Komissiolla on yksinomainen toimivalta tutkia ns. yhteisönlajuiset yritys-
kaupat. Toukokuisella uudistuksella osapuolten Suomessa kerty-
välle liikevaihdolle asetettiin vähim-
mäisraja. Uusien määräysten mukaan kauppa ilmoitetaan kilpailuvirastolle, jos yrityskaupan osapuolten yhteen-
laskettu liikevaihto ylittää 350 miljoonaa euroa ja jos samalla vähintään kahden yritys-
kaupan osapuolen Suomesta kertynyt liikevaihto kullakin erikseen ylittää 20 miljoonaa euroa. Kaupan luonteesta riippuen yritys-
kaupan osapuolet, joiden liikevaihto otetaan huomioon ovat esimerkiksi määräys-
vallan hankkija ja määräysvallan kohde, liiketoiminnan tai sen osan hankkija ja hankittava liiketoiminta, sulautumiseen osallistuvat yritykset ja yhteisyrityksen perustajat.

Lisäksi uudistuksessa luovuttiin ns. kahden vuoden säännöstä siltä osin kuin se koski samalta toimialalta tehtäviä yritys-
kauppoja. Sen sijaan, saman ostajan ja myyjän välisiä järjestelyjä koskeva kahden vuoden sääntö on edelleen voimassa. Toukokuisella uudistuksella otettiin myös käyttöön

yritys-
kauppojen lyhennetty ilmoitus. Lyhennetyn ilmoituksen käytön edellytykset tulee arvioida tapauskohtaisesti. Lähinnä kyseeseen tulevat esimerkiksi yritys-
kaupat, joilla on vain hyvin vähäinen vaikutus Suomessa.

Lopuksi

Varmaa on se, että 1.5.2004 voimaan tulleiden muutosten jälkeen yritykset joutuvat itse arvioimaan rikkoo-
ko jokin niiden menettely kilpailusääntöjä vai ei. Kilpailuvirastolta ei ole enää mahdollista hakea yksilöllistä poikkeuslupaa tai puuttumattomuustodistusta. Yrityksillä ei enää ole myöskään mahdollisuutta ilmoittaa sopimuksiaan, päätöksiään tai yhdenmukaistettuja menettelytapojaan komissiolle ja saada etukäteen komission hyväksyntä sille, että järjestely täyttää artiklan 81(3) mukaiset poikkeuksen edellytykset. Kansallisten viranomaisten ja komission välinen yhteistyö voimistuu ja muun muassa tietojenvaihto tulee lisääntymään. Toukokuun 2004 uudistus terävöitti lisäksi kansallisten viranomaisten ja komission toimivaltuuksia. Nähtäväksi jää, miten yhteistyö käytännössä tulee toimimaan.

Julkaisemme Luottotutkinnon suorittaneiden nimet uudestaan, koska edellisestä luettelosta oli jäänyt pari nimeä pois.

Luottotutkinto nro 14

Aalto Jarmo, Stockmann Auto
Asikainen Pasi
Suomen Asiakastieto Oy
Bergendahl Kirsi, Eräpäivä Oy
Blom Maria, Intrum Justitia Oy
Elf Sasi, Vantaan Energia Oy
Grönroos Päivi,
Aktiv Kapital Finland Oy
Heinonen Sanna, Keskinäinen
vakuutusyhtiö Ilmarinen
Hissa Ulla, Vaasan Sähkö Oy
Huikuri Minna
Immonen Tuula,
Aktiv Kapita Finland Oy
Joukainen Marja,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Jäntti Mervi, Intrum Justitia
Kantonen Suvi,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Kleemola Katja, Sonera Oyj

Kolkka Anna-Kaisa,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Koskinen Kitta,
Oy Electrolux Ab
Kämpe Tanja, Intrum Justitia Oy
Lemivaara Anniina
Lipsanen Eine,
Osuuspankkikeskus OPK
Osuuskunta
Lyytikä Tuovi,
Aktiv Kapital Finland Oy
Moisala Pirkko
Oy Eniro Finland Ab
Montonen Sari,
Vähittäiskaupan Takaos Oy
Mäkelä Leena,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Mäki Minna
Niinivirta Anna-Maija,
Contant Oy

Peltonen Nina, Contant Oy
Piispanen Heidi, K-Rahoitus Oy
Rahtu Merja, Eräpäivä Oy
Ravander Mia, UPS Finland Oy
Ruti Lea, Osuuspankkikeskus
Saulamo Jaana,
OP-Kotipankki Oyj
Suominen Jaana,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Taljavaara Elina, OK Perintä Oy
Tikka Kati, Oy Radiolinja Ab
Uusitalo Marja, Sonera Oyj
Vertainen Marjo, Pohjantähti
Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Virolainen Minna,
Intrum Justitia Oy/Jälkiperintä
Virtanen Harri, Invoicia Oy
Wesen Taru, Contant Oy

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNEN RY

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2003

Vuosi 2003 oli yhdistyksen neljäskymmenes toinen (42) toimintavuosi.

Yhdistyksen jäsenmäärät vuoden 2003 lopussa olivat seuraavat: henkilöjäseniä 788 (vuonna 2002: 747), kannatusjäseninä olevia yrityksiä 17 (vuonna 2002: 17) ja eläkeläisjäseniä 51 (vuonna 2002: 51). Kunniajäseniä oli kaksi (2002: 1).

HALLITUS

Yhdistyksen hallitus toimi koko toimintavuoden ajan seuraavassa kokoonpanossa:

Puheenjohtaja
Toni Santalahti,
Kaukomarkkinat Oy

Varapuheenjohtaja
Juuso Jokela,
Suomen Asiakastieto Oy

Sihteeri
Pirjo Ahola,
Intrum Justitia Oy

Rahastonhoitaja
Mikko Sirkiä, Contant Oy

Kerhomestari
Vesa Kalapuro,
Dun & Bradstreet Finland Oy

Hallituksen jäsen
Timo Hulkko,
Paikallisosuuspankkiliitto

Hallituksen jäsen
Mikko Heiskanen,
Asianajotoimisto Lahti & Co Oy

Hallituksen jäsen
Vesa Karvonen, Paroc Group Oy Ab

Hallituksen jäsen
Arja Lindström,
Suomen Luottovakuutus Oy

Hallituksen toiminta:

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 10 kertaa.

Hallitus jatkoi edelleen kotisivujen (www.luottomiehet.fi) kehittämistä

jäsenistöltä saadun palautteen pohjalta. Kotisivuille on lisätty englanninkielinen osio tukemaan yhdistyksen kansainvälistä näkyvyyttä.

Yhdistyksen kansainvälisen toiminnan osalta yhdistyksessä keskityttiin Fecman (Federation of European Credit Management Associations) toiminnan kehittämiseen.

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat:
Kai Palmén, Intrum Justitia Oy
Minna Ruotsalainen,
S-Etuluotto Oy

Varatilintarkastajat:

Taavi Kallankari, Ensto Electric Oy
Kari Räsänen,
Suomen Asiakastieto Oy

TOIMIKUNNAT

Eräät toimikunnat ovat antaneet omaa toimintaansa koskevat erilliset toimintakertomukset hallitukselle.

Luottoalan neuvottelukunta:

Juuso Jokela,
Suomen Asiakastieto Oy, puheenjohtaja
Tom Ahlroos, Ritom Ky
Pertti Larva, Sanoma Osakeyhtiö
Timo Mäki, Contant Oy
Kari Mälikärki,
Kaukomarkkinat Oy
Kimmo Mökkönen, Tapiola- Yhtiöt
Mats Nybondas,
Mikko Parjanne,
Suomen Asiakastieto Oy
Risto Suviala, Eräpäivä Oy

Luottoalan neuvottelukunta kokoontui yhden kerran vuoden 2003 aikana. Kokouksessa käsiteltiin erityisesti Oikeusministeriön hanketta luottotietolaista.

Lakitoimikunta:

Timo Mäki,
Contant Oy (puheenjohtaja)
Juuso Jokela,
Suomen Asiakastieto Oy
Jani Karotie,
Vähittäiskaupan Takaos Oy

Elina Koponen,
Diners Club Finland Oy
Kimmo Mökkönen, Tapiola-yhtiöt
Minna Ruotsalainen,
S-Etuluotto Oy
Teija Turkki, Schenker Oy

Lakitoimikunta valmisti yhdistyksen hallitukselle lausuntoehdotukset ja kannanottoehdotukset:

30.4 lausunto oikeusministeriölle (OM) luottotietolainsäädännön kehittämiskomitean muistiosta

11.11. lausunto OM:lle EU:n parlamentin ja komission Vihreästä kirjasta eurooppalaisesta maksusuoritusmääräyksestä ja yksinkertaistusta riita-asia menettelystä (small claims)

11.11. lausunto OM:lle arviomusiosta saatavien perintää koskevan lain tarkistustarpeesta

11.11. lausunto OM:lle ulosottolainsäädännön kokonaisuudistuksen III vaihetta koskevasta ehdotuksesta

11.11. lausunto OM:lle osakeyhtiölakityöryhmän mietinnöstä

11.11. lausunto OM:lle ehdotuksesta hallituksen esitykseksi perintälain muuttamisesta

Toimikunnan puheenjohtaja oli Eduskunnan lakivaliokunnan kuultavana konkurssilakiesityksestä 12.9.2003. Toimikunnan edustaja nimettiin 8.10.2003 velkahallintaohjelmaa laatimaan työryhmään ja 24.10.2003 jäseneksi oikeusministeriön maksuhäiriöpolitiikan strategiatiimiin.

Vuoden aikana pidettiin kolme kokousta.

Koulutustoimikunta:

Ulla Heikkilä,
Vähittäiskaupan Takaos Oy, puheenjohtaja
Timo Hulkko,
Paikallisosuuspankkiliitto ry
Timo Heinonen,
Suomen Asiakastieto Oy
Irmeli Lehmus, Oy Hedengren Ab

Anita Mäkelä

Timo Viljakainen, Intrum Justitia Oy

Keväällä 9.4.2003 järjestettiin tietois-
ku -tyyppinen puolen päivän kestoi-
nen koulutus.

Syksyllä 8. - 9.10.2003 järjestettiin
laivaseminaari, joka suuntautui laiva-
lento -yhdistelmänä Tukholmaan.

Koulutustoimikunta järjesti maa-
liskuussa yhteisen tilaisuuden Mark-
kinointi -Instituutin luottotutkin-
non koulutuspäällikön, Kari Salmen
kanssa, jossa keskusteltiin tutkinnos-
ta ja sen sisältöön liittyvistä kehitys-
ajatuksista.

Luottotutkinnon suoritti kerto-
musvuoden aikana 30 opiskelijaa.

Marraskuussa koulutustoimikun-
nan puheenjohtaja kävi esittelemässä
luottotutkinto-kurssin aloituspäiväs-
sä Luottomiesten toimintaa.

Järjestyksessä toista Credit Manage-
ment-koulutusta ei saatu käynnistet-
tyä vähäisen osallistujamäärän takia.

Ulkomaantoimikunta:

Thomas Feodoroff,

Intrum Justitia Oy (puheenjohtaja)

Tom Fagerström,

Vähittäiskaupan Takaos Oy

Mats Nybondas,

Toni Santalahti,

Kaukomarkkinat Oy

Tom Fagerström toimi yhdistyksen
edustajana Fecma:n (Federation of
European Credit Management As-
sociations) hallituksen kokouksissa.
Kokouksiin osallistui myös hallituk-
sen puheenjohtaja Toni Santalahti.

Luottolinkin toimitusneuvosto:

Anne Björk,

Kontino Oy (puheenjohtaja)

Mikko Kallankari,

Suomen Asiakastieto Oy

Vesa Karvonen, Paroc Group Oy Ab

Jukka Marttila, Stora Enso Oy

Hanna Piipponen,

Dun & Bradstreet Finland Oy

Ari Rajala, Balance Consulting Oy

Risto Suviala, Eräpäivä Oy

Sami Vesto, Perintälinkki Oy

Luottolinkin toimitusneuvoston toi-
minnasta ei ole laadittu erillistä toi-
mintakertomusta. Yhdistyksen jä-
senlehti, Luottolinkki ilmestyi toi-
mintavuoden aikana neljä kertaa.
Luottolinkin perustamisesta tuli toi-
mintavuoden aikana kuluneeksi 20
vuotta. Asian johdosta järjestettiin
yhdistyksen syyskokouksen yhteydes-
sä Luottolinkin 20-vuotis juhlat.

JÄSENKOKOUKSET

Varsinainen kevätkokous

Kevätkokous järjestettiin 15.5.2003
Siuntiossa Siuntion kylpylän audito-
riossa.

Kokouksessa käsiteltiin yhdistyk-
sen sääntöjen mukaan kevätkokouk-
sessa käsiteltävät asiat. Kokous päätti
vahvistaa yhdistyksen tilinpäätöksen
vuodelta 2002 ja myönsi hallitukselle
vastuuvapauden.

Varsinainen syyskokous

Yhdistyksen syyskokous järjestettiin
20.11.2003 Postitalossa Helsingissä.
Kokouksessa vahvistettiin yhdistyk-
sen talousarvio vuodelle 2004. Jäsen-
maksujen suuruudeksi vahvistettiin
35 euroa / henkilöjäsen ja 210 euroa /
kannatusjäsen. Syyskokous teki lisäk-
si päätökset sääntömääräisistä henki-
lövalinnoista.

MUUT TOIMINTAVUODEN TAPAHTUMAT

Kevätretki

Yhdistyksen perinteinen kevätret-
ki järjestettiin kevätkokouksen yh-

teydessä. Retkellä vierailtiin M-Real
Oyj:n Lohjan Kirkniemen paperiteh-
taalla sekä nautittiin lounas Siuntion
kylpylässä.

Iltamat

Yhdistyksen kevätiltamat järjestettiin
27.3.2003 Ravintola Kaisaniemessä.
Tilaisuudessa jaettiin diplomit luotto-
tutkinnon suorittaneille opiskelijoille,
joita oli päättäneellä 13. vuosikurssil-
la yhteensä 30.

Vuoden Luottomies

Hallitus päätti myöntää Vuoden
Luottomies arvon Anne Björkille. Hal-
lituksen valinta vuoden 2003 luotto-
mieheksi julkistettiin syysristeilyn yh-
teydessä.

Kunniajäsen

Yhdistyksen syyskokous valitsi yh-
distyksen kunniajäseneksi no: 5 vara-
tuomari Timo Mäen.

LUOTTOMIEHET -
KREDITMÄNNEN R.Y.

HALLITUS

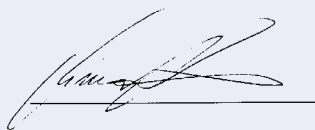
TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet Luottomiehiet-Kreditmännen Ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja
hallinnon tilikaudelta 1.1.2003-31.12.2003. Hallituksen laatima tilinpäätös sisältää
toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen
perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

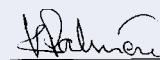
Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä
tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu
riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai
puutteita.

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa tappiota 6.318,05 euroa, on laadittu
kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten
mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät
tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan
vahvistaa ja myöntää yhdistyksen hallitukselle vastuuvapaus.

Helsingissä *huuh* kuun 22 päivänä 2004

Minna Ruotsalainen

Kai Palmén

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNEN RY.

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2003	1.1.-31.12.2002
Varsinainen toiminta		
Tuotot	72 627,00	75 203,87
Kulut		
Henkilöstökulut	-2 992,70	-1 885,76
Muut kulut	-102 871,81	-107 309,61
Tuotto-/Kulujäämä	-33 237,51	-33 991,50
Varainhankinta		
Tuotot	26 987,74	25 121,85
Tuotto-/Kulujäämä	26 987,74	25 121,85
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	71,44	101,41
Kulut	-2,46	-8,18
Tuotto-/Kulujäämä	68,98	93,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 180,79	-8 776,42

	31.12.2003	31.12.2002
TASE		
V A S T A A V A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Tilisaamiset	12 594,04	4 802,67
Siirtosaamiset	235,40	2 044,14
Muut saamiset	204,00	0,00
Saamiset yhteensä	13 033,44	6 846,81
Rahat ja pankkisaamiset	36 497,29	36 387,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	49 530,73	43 234,45
V A S T A A V A	49 530,73	43 234,45
V A S T A T T A V A		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	36 541,85	45 318,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 180,79	-8 776,42
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	30 361,06	36 541,85
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	35,00	0,00
Ostovelat	19 134,67	6 692,60
Lyhytaikainen yhteensä	19 169,67	6 692,60
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	19 169,67	6 692,60
V A S T A T T A V A	49 530,73	43 234,45

Luottomiesten kevätretki

27.5.2004

Isku Oy

Luottomiesten kevätretki suuntautui tänä vuonna Lahteen. Saimme mahdollisuuden tutustua Iskun kalustetuotantoon sekä panimoravintola Taivaanrantaan. Reipashenkiset Luottomiehet olivat valmiina matkantekoon suunnilleen lounasaikaan. Lähtöaika oli normaalia myöhäisempi, koska matka-aika Lahteen taittuu jopa Luottomiehiltäkin suhteellisen nopeasti kun Lahdenväylän varrella ei ole houkuttelevia pysähdyspaikkoja. Retkiautomme kaarsi suoraan Isku Centeriin, Mukulan tehdasalueelle. Luottomiehiä olivat vastaanottamassa ja toivotamassa tervetulleiksi talousjohtaja Pekka Kairtamo, tuotelaskentapäällikkö Timo Ruuskanen ja hallintojohtaja Pirjo Saarinen. Tämä trio pitikin Luottomiehistä hyvää huolta koko tehdasvierailun ajan.

Saimme mielenkiintoisen katsauksen Iskun historiaan ja nykypäivään.

Isku on perustettu vuonna 1928. Tänä päivänä Isku on edelleenkin suomalainen yritys ja perustajasuvun Wikströmien hallinnassa. Yhtiö toimii Itämeren alueella. Toiminta-ajatuksena Iskulla on suunnitella, valmistaa ja myydä muotoilultaan korkeatasoisia tuotteita. Konsernin liikevaihto vuonna 2003 oli noin 210 miljoonaa euroa ja konsernin palveluksessa oli noin 1850 henkilöä.

Hallintojohtaja Pirjo Saarinen kertoi meille Iskun luottopolitiikasta. Konsernilla on kirjallinen luottopolitiikka, jossa määritellään kenellä ja kenelle on oikeus myöntää luottoa. Luottopäätökset tehdään myyntiorganisaatiossa. Luottotappiot minimoidaan muun muassa asiakasvalinnalla, luottokaupan omistuksen pidätysehdolla, selektiivisellä luottovakuutuksella, riskien hajautuksella ja valvontapalveluilla. Pirjo Saarisen mukaan selektiivinen luottovakuutus on heillä sitä että harkittuja kokonaisuuksia (esimerkiksi keittiömyynti rakennusliikkeille) luottovakuutetaan. Perintä on osittain ulkoistettu. Iskun omasta järjestelmästä lähtee vain

Luottomiehiä tärkeää maistelua suorittamassa.

kaksi karhukirjettä, jonka jälkeen saatavien periminen siirtyy perintätoimistolle. Iskun luottopolitiikan onnistumisen edellytyksiä ovat keskitetty koordinointi, ohjaus, valvonta ja raportointi. Lisäksi konsernissa on käytössä sisäinen korko saataville. Raportointi luottokauppaan liittyvissä asioissa on keskitettyä ja luottotappiot kirjataan myyntiorganisaatiolle. Johdolle raportoidaan pienistäkin luottotappioista.

Lahden tehtaiden tuotannossa ei käytetä alihankkijoita miltei lainkaan. Kaikki huonekalujen valmistukseen liittyvä osavalmistus tehdään Iskulla. Konserniin kuuluu myös Puhos Board Oy, joka on pohjoismaiden suurimpia lastulevyjen valmistajia. Lisäksi Isku on Suomen suurimpia koivupuun ostajia. Pääsimme tehdaskierrokselle itse huonekalutehtaaseen. Kierros oli erittäin mielenkiintoinen. Näimme mm. todellisen

Näin sitä joskus konttorissa työskenneltiin.

me lounaan merkeissä ja samalla saimme maisteltavaksemme panimon omia oluita. Lounaan jälkeen ravintolapäällikkö piti Luottomiehille erittäin mielenkiintoisen esityksen oluen valmistuksesta. Esitystä tehosti erilaisten ohranjyvien haistelu. Panimon puolelta on myös mahdollista hankkia oma viskitynnyri, jonka kypsymistä täytyy vielä odotella muutama vuosi. Alkoholiverot maksetaan vasta lunastettaessa tynnyri muutaman vuoden kypsymisen jälkeen.

Teerenpelin Panimo & Tislaamo valmistaa yli kymmentä eri olutmerkkiä ja kahta siideriä. Tämän lisäksi se valmistaa mallasviskejä. Suomalaista olutkulttuuria kehittääkseen Pyysingit aloittivat vuonna 1995 omien oluiden valmistuksen. Panimo rakennettiin toukokuussa 1995 Lahden Teerenpelin ravintolatiloihin. Sitten Panimo on siirretty Ravintola Taivaanrannan tiloihin. Keittoastia ja siivilöintikattila ovat nähtävissä ravintolan puolella, kun taas suodatuslaite ja käymissäiliöt on sijoitettu ravintolan alapuolella oleviin Panimotiloihin. Teknisinä tietoina kerrottakoon panimosta, että keittokoko on 1 500 litraa ja vuosituotanto 200 000 litraa.

Tislaamo on valmistettu Skotlannissa. Suunnittelutyössä on tehty yhteistyötä laitevalmistajan kanssa kunniottaen satojen vuosien perinteitä sekä sitä tietotaitoa mitä on olemassa aidon mallasviskin valmistamisesta. Tislausoppi ja prosessituntemus pohjautuu nimenomaan skotlantilaiseen tapaan valmistaa mallasviskiä. On kuitenkin hyvä muistaa, että raaka-aineet ja valmistuspaikka tekevät kuitenkin viskistä aidon suomalaisen tuotteen.

Luottomiesten kevätkokouksen avasi koulutustoimikunnan puheenjohtaja Ulla Heikkilä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Timo Mäki Contant Oy:stä ja sihteeriksi valittiin yksimielisesti Ulla Heikkilä Vähittäiskaupan Takaus Oy:stä. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Maili Ihämäki Ramirent Oyj:stä ja Antti Serälä Vähittäiskaupan Takaus Oy:stä. Yhdistyksen vuoden 2003 tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen ja toimintakertomuksen esitteli Ulla Heikkilä. Yhdistyksen kokous vahvisti tuloslaskelman ja taseen vuodelta 2003.

Kotimatka aloitettiin hyvin evästettynä ja eikä näin ollen huomattukaan kun oltiin jo Helsingissä.

Lähteet: www.isku.fi,
www.puhosboard.fi

prinsessapatjan, leikkaamatonta superlonia, paksuudeltaan reilusti yli 2 metriä. Lisäksi näimme nahkaleikkurin, joka tutkii nahan etukäteen ja väistelee leikkuusuunnitelmaa tehdessään huonot kohdat.

Mainittakoon tässä myös kansainvälisestä tunnustuksesta, jonka Isku sai tänä keväänä. Isku Interiorin Element-seinäkesarja voitti arvostetun kansainvälisen Adex Award 2003 (Award for Design Excellence) muotoilupalkinnon. Palkinto on amerikkalaisen Design Journalin järjestämä ja siinä jaetaan muotoilun eri osa-alueilla oleville valmiille tuotteille muutamia platinum, gold ja silver mitaleita. Ehdotuksia tulee ympäri maailmaa arvostetuilta muotoilijoilta ja valmistajilta lukuisia. Element-seinäkesarja voitti parhaan eli platinum-mitalin. Tuotteen on suunnitellut Isku Interiorin sisustusarkkitehti Tapio Anttila ja teknisenä suunnittelijana on toiminut Isku Interiorin Marko Luoma.

Iskulta Luottomiehet jatkoivat Lahden keskustaan ravintola Taivaanrannan kellarikabinettiin, jossa on myös Teerenpelin ravintolan panimo ja tislaamo. Jatkoimme retkeäm-

TEKSTI JA KUVAT: TOIMITUS

Korinpunojan lelut

Ruotsalaisen korinpunoja Ivar Bengtsson perusti 120-vuotta sitten yhtiön nimeltään Ivar Bengtsson Korgfabrik Boalt. Ivarin poikien siirryttyä yhtiön johtoon nimi muutettiin muotoon Bröderna Ivarsson, Osby. Yhtiö tunnetaan kuitenkin paremmin lyhenteestään BRIO. Toimitusneuvostolla oli mahdollisuus tutustua yhtiön Suomen toimipisteeseen Raisiossa, jossa toimitusjohtaja Reijo Vaura kertoi meille tuttujen lelujen taustaa.

Ivar Bengtsson perusti yrityksen vuonna 1884. Tuolloin yhtiön nimi oli siis Ivar Bengtsson Korgfabrik Boalt. Ivar vahvisti valmiina ostettujen korien sangat ylimääräisellä päreellä. Vahvistettu sanko pidensi korien käyttöikää ja Ivar loi iskulauseen ”Sanka myy korin”. Lisäksi yritys välitti muita seudulla valmistettu-

ja tuotteita. Vasta vuonna 1907 Ivar alkoi myydä myös leluja. Suosituin lelu tuolloin oli Göingen hevonen, joka oli BRIO:n valikoimissa 1960-luvulle asti. Vuonna 1908 yritys siirtyi perheen kolmelle pojalle ja yhtiön nimi muuttui Bröderna Ivarsson, Osby-muotoon. Sukupolven vaihdoksella Ivar ja vaimonsa Sissa estivät kahden vanhimman poikansa lähdön siirtolaisiksi Amerikkaan. Yritys myi mitä erilaisimpia tuotteita lelujen lisäksi, muun muassa lasitavaraa, keramiikkaa, tekstiilejä ja hammersharjoja. Yhtiön siirryttyä Ivarin pojille, nämä tekivät rohkeita ratkaisuja ja ostoksia. Yhtiö toi Saksasta lastenvaunuja jo 1920-luvulla ja omalla merkillä lastenvaunujen valmistus aloitettiin II-maailmansodan aikana kun tuonti Saksasta tyrehtyi. Yhtiön listoilta ovat kadonneet muut kuin lapsen työhön eli leikkimiseen kuuluvat tavarat. Yhtiön johdossa ja omistajina on edelleenkin Ivarin jälkeläisiä.

BRIO on tunnettu ennen kaik-

kea puuleluistaan. Puulelujen osuus noin 20 prosenttia. Puurautatie on klassikko, jonka tietävät kaikki. Ensimmäinen puurautatie tuli myyntiin vuonna 1952. Useimmilla lehemme lukijoilla on BRIO:n puurautatie ollutkin, sellainen perusversio ympyrän tai kahdeksikon muotoinen yksinkertaisella puusillalla. Ihan vain tiedoksi niille, jotka eivät ole aktiivisesti seuranneet kuinka BRIO:n puurautatie on vuosien varrella kehittynyt, kerromme että siihen on nykyään saatavilla mitä ihmeellisimpiä lisäosia. Esimerkiksi vetureita, joita ohjataan infrapunavalolla, saatavilla on myös nouseva puomisilta ja nosturi, tai että voit hankkia pysäytystoiminnolla varustetun risteyksen ja paljon muita lisäosia. Klassikoihin kuuluu

Brio Oy:n toimitusjohtaja Reijo Vaura

myös palikkalaatikko tai BRIO -pelle sekä labyrintti-peli vuodelta 1946, jossa kuulaa yritettiin saada petollisten reikien ohi? Ja kuka muistaa Sampo-koiran, joka on ollut valikoimissa vuodesta 1945.

Nykyään valikoimiin kuuluu myös pienemmille lapsilla tarkoitetut pehmolelut.

Nyt BRIO on kansainvälinen yritys, joka noteerataan Tukholman pörssin OTC-listalla. BRIolla on tytäryhtiöitä 10 maassa ja yhtiön tuotteita myydään 50 maassa. Konsernin liikevaihto on noin 1.600 MSEK ja konsernin palveluksessa on noin 700 henkilöä. BRIOn päämarkkina-alue on Pohjoismaat, mutta suuntauksena yhtiöllä on Euroopan markkinat. BRIOn toimialoihin ovat kuuluneet, leikit ja opivälineistö tarhoille ja kouluille, vähittäismyyntiketju ja kehitysosasto. Yhtiön tarkoituksena on jatkossa keskittää toimintansa lelujen myyntiin. Omasta tuotannosta ja vähittäiskauppaketjusta luovutaan. BRIO on tehnyt samoin kuin

moni muukin yritys, eli siirtänyt tuotannon Kiinaan. Ruotsissa on enää kiskoyksikkö.

Suomeen BRIO tuli vuonna 1970 ostamalla kotkalaisen yrityksen nimeltä Martinex Oy. Vuonna 1973 yritys siirtyi Raisioon. Nykyään yhtiöllä on Suomessa vain myyntikonttori ja lelunäyttely. Kaikki toimitukset tapahtuvat Ruotsista, laskut lähetetään kuitenkin Suomesta. Lelumyynti tapahtuu ennakkomyyntinä, jo varhain keväällä on tiedettävä mikä seuraavana jouluna on lahjahitti. Tälle vuodelle toimitusjohtaja Reijo Vaura ennustaa tälle vuodelle hyvää kasvua.

BRIO edustaa useita tunnettuja tuotemerkkejä. Konserniyhtiöitä on myös ajanviettepeleistään tunnettu ALGA, joka on pohjoismaiden suurimpia alalaitaan. Konserniin on myös kuulunut Ahvenanmaalla toimiva muovilelujen valmistaja PLASTO BAMBOLA, joka on myyty kesän aikana. BRIO edustaa myös muiden lelutehtaiden merkkejä, esimerkiksi MECCANO-rakennussarjaa. BRIolla on myös thaimaalaisten PLAN TOYS -lelujen edustus. Pohjoismaissa yritys vastaa PLAYMOBILin myynnistä. Playmobileja on valmistettu jo 1950-luvulta lähtien. Ruotsissa Märklin-junan edustus yhtiöllä on ollut vuodesta 1937. Kaikki nuo edellä mainitut merkit ovat tuttuja, joko omasta lapsuudesta tai niitä on ostettu omille lapsille tai kummilapsille.

BRIO ei ole markkinoilla vain omalla tuotannolla, vaan yhtiöllä on muiden lelumerkkien Suomen edustuksia ja yksinmyyntioikeuksia. Valitettavasti tietokonepelien aikakausi on lyhentänyt varsinaisten lelujen käyttöaikaa, lapset siirtyvät yhä nuorempina tietokonepeleihin. Suomessa myydään paljon televisiosarjoihin liittyviä leluja.

Toimitusneuvosto tuli siihen johtopäätökseen, että vaikka BRIOn kohderyhmän muodostavat lapset 7. ikävuoteen asti on puurautatie nykyään niin monimutkainen laitos, että sen ikärajaa voi ehdottomasti nostaa, eikä sitä voi luovuttaa lasten käyttöön ennen perusteellista perehtymistä.

Lähteet www.brio.se, www.brio.fi

Kesäkuussa järjestettiin järjestyksessään ensimmäinen Luottomiehet – Kreditmännen ry:n golftapahtuma. Tapahtumassa kisattiin Luottomiesten golfmestaruudesta sekä järjestettiin halukkaille mahdollisuus tutustua golfiin ammattivalmentajien opastuksella.

Luottomiehet Golftapahtuma

TEKSTI JA KUVAT: MIKKO SIRKIÄ

Jo vuosia on Luottomiesten keskuudessa puhuttu yhteisestä golftapahtumasta. Talvella 2004 ryhdyttiin vihdoinkin tuumasta toimeen tapahtuman järjestämiseksi. Kvartetti Muhonen, Grönholm, Räsänen & Sirkiä ryhtyivät juonimaan golftapahtumaa johon kilpailun lisäksi voisivat osallistua myös aloittelijat ja muut lajista kiinnostuneet Luottomiehet.

Tiukkojen suunnittelupalaverien ja runsaiden puhelinneuvotteluiden tuloksena saatiinkin tapahtuman raamit pian hahmotettua ja vielä kun kentät saatiin kilpailutettua, oli kustannusarvio valmis ja voitiin ruveta markkinoimaan tapahtumaa. Jo pelkkien ennakkoilmoittautumisten perusteella voitiinkin päätellä, että tapahtumaan saadaan riittävästi osallistujia ja tapahtuman onnistumisen kannalta tärkeitä sponsoreita.

Golfkilpailuun ilmoittautui lopulta 26 pelaajaa ja golfopetukseen 17 innokasta ja kokeilunhaluista Luottomiestä.

Vihdoin koitti pelipäivä ja päästiin tositoimeen Peuramaan golfkeskuksessa, Kirkkonummella. Kilpailijapalaverin ja eväiden jaon jälkeen pääsi ensimmäinen kolmen hengen ryhmä kentälle ja siitä 10 minuutin välein seuraavat. Golfkenttä olikin pian täynnä toisiaan iloisesti moikkaavia Luottomiehiä, jotka saivat nauttia mitä erilaisimmista suori-

tuksista seuraavien neljän tunnin ajan. Kohtuullisen hyväkuntoista kenttää kierrettiin tuulisessa, mutta kuivassa säässä – näin jälkikäteen taisi muuten olla yksi ainoita täysin sateettomia kierroksia viime kesänä!

Kierroksen aikana kilvoiteltiin paitsi golfmestaruudesta pistebo-geyssa (yksi golfin pelimuodoista), myös pisin avaus – ja lähimmäksi lippua –kilpailuissa. Samaan aikaan pääsivät myöhemmin paikalle saapuneet harjoittelijat tutustumaan golfin hienouksiin Peura-

maan Pro'iden Sauli Suomelan ja Harri Murtosen johdolla harjoitusalueella.

Luottomiehet Golf 16.6.2004

TAPAHTUMASPONSORIT

 Asiakastieto

Decide with Confidence

managing risk, enabling trade

EULER HERMES
Luottovakuutus

Luottomiehet – Kreditmännens r.y.

Kierroksen jälkeen kaikki koontuivat 19. reiälle jälkipeleihin ja luovuttamaan tulokortit tuomarineuvoston tarkastettavaksi.

Pisteidenlaskun aikana saivat kiisaajat ja harjoittelijat keskittyä kabinettiin katetun noutopöydän antimisiin. Kyllä ruoka maittoikin raittiissa ulkoilmassa kävellyn noin 8 kilometrin päätteeksi.

Viimein oli vaativa pistelasku saatu suoritetuksi ja päästiin palkitsemaan tasaisen kilpailun parhaat. Palkintopöytä notkui erilaisia golfiin liittyviä tavarapalkintoja, joista suuri kiitos tapahtumasponsorien lisäksi myös S-Etuluotolle ja Lemminkäinen Oy:lle.

Palkintojen jaon jälkeen lausui kisan nestori, Cingiz Safiulla, vielä ääneen sen mikä kaikilla oli mielessä: ”Tapahtuma vastaa oivallisesti niitä periaatteita miksi Luottomiehet ry. perustettiin yli 40-vuotta sitten ja vaatii ehdottomasti jatkoa”.

Ensi kesänä pelataan taas!

Palkitut pelaajat:

Miehet 1. ja Luottomiehet ry. vuoden 2004 golfmestari

Kenneth Halin 38 pistettä

Miehet 2. Jarmo Pyhälä 36 pistettä

Miehet 3. Jouni Muhonen 34 pistettä

Naiset 1. Minna Ruotsalainen 32 pistettä

Naiset 2. Anna-Liisa Lind 29 pistettä

Naiset 3. Irmeli Lehmus 28 pistettä

Paras scratch tulos Jarmo Pyhälä 77 lyöntiä

Pisin avaus -kisa Kenneth Halin 220 m

Lähimmäksi lippua -kisa Risto Suviala 793 cm

Chip 'n putt -kisa, harjoittelijat Eeva Pitkänen

Täydellinen tuloluettelo on julkaistu Luottomiehet ry:n kotisivuilla.

HOROS- KOOPPI

KAURIS

Olet päättänyt tarttua uusiin haasteisiin ja se on kannaltasi hyvä ratkaisu. Nykyinen tilanne olisi vain saanut sinut masentumaan turhaan. Kun mitään ei tapahdu, niin sinä osaat laittaa asiat tapahtumaan. Syksysi kuuluu sinulla uusia asioita sisäistäen ja opiskellen. Muista kuitenkin ettet katkaise kaikkia siteitäsi entiseen, sillä menneisyydestä saat kiittää paljon. Sieltä olet saanut sinun vahvuutesi.

VESIMIES

Elämäsi on hetkellisesti, kesän rientojen jälkeen hiukan tasapaksua. Työsäkään ei oikein kulje, mutta siihen oletkin jo etsiskelemässä vaihtoehtoa. Mieti kuitenkin tarkkaan ja muista, että jos vaihdat työtä, ethän vaihda samanlaiseen, vaan aloitat jotain aivan uutta ja nykyisestä poikkeavaa. Jotain joka on lähempänä sydäntäsi. Vain suuri muutos on sinulle pääsy nykyisestä kaavasta pois.

KALAT

Eräs henkilö on tuottanut sinulle harmaita hiuksia jo jonkun aikaa. Olet ollut liian armelias ja hellämielinen häntä kohtaan. Nyt olisi jo aika näyttää todellinen luonteesi. Sinähän olet pehmeän kuoresi alla kovan luokan kovis. Se, että esität jotain muuta kuin oikeasti olet koituu vain omaksi harmiksesi ja saa ihmiset erehtymään suhteesi aina uudestaan ja uudestaan. Teeskentely ei koskaan kannata pitkälle!

OINAS

Olet taas jättänyt asioita kesken, niinkuin ennenkin. Hyvin usein olet aloittanut uuden harrastuksen ja josain vaiheessa on se alkanut tynnyä. Ole huolettu, sillä tänä syksynä sinut houkutellaan aivan uuden harrastuksen pariin, joka vie sinut mennessään. Olet aluksi vastahakoinen ja kuitenkin huomaat pian, että et voi elää ilman.

HÄRKÄ

Moni kakku päältä kaunis! Sinä jos kuka sen tiedät ja silti menet aina hal-

paan! Syksy on sinulle onnistumisten ja epäonnistumisten vuoropuhelua. Onnistumiset tulevat lähinnä työssäsi, kun alamäet koet yksityisellä puolella. Vanha heila pyörii taas ympärilläsi, mutta muista pitää varasi hänen suhteensa. Ethän vain ole unohtanut, että hän on susi lammasten vaatteissa?!

KAKSOSET

Loman jälkeen olet palannut töihin ja nyt työ maistuu. Parempi niin, sillä sitä riittää. Päivät venyvät ja näyttää siltä, että tahti jatkuu vuodenvaihteen. Nautit kiireestä ja siitä että saat näyttää kyntesi paineen alla. Työpä-noksesi kyllä huomataan, vaikk'et siitä meteliä pidäkään. Lokakuussa tumma hurmaaja pyrkii tiellesi ja jos olet sinkku, niin tartu tilaisuuteesi. Se on nyt siinä!

RAPU

Valmistaudutko talvihorrokseen? Oletko väsynyt ja kaipaat vain lepoa. Ehei, et jouda nukkumaan, sillä syksy on kalenteriin buukattu paljon menoja ja meininkiä. Et pysty päättämään asioita tarpeeksi nopeasti ja se ärsyttää lähipiiriäsi. Se on sinulle hyvin tyypillistä, etkä voi siihen sen enempää vaikuttaa. Koeta siis vain sopeutua ja ottaa haukut tyynesti vastaan.

LEIJONA

Olisiko aika vaihtaa asumismuotoa? Kaipaat vaihtelua ja tällä hetkellä tuntuu että elinpiiriin muutos olisi se paras vaihtoehto saada actionia elämään. Nyt ei kuitenkaan ole oikea ajankohta. Odota vielä. Uhkapeleihin sinun ei missään nimessä kannata sijoittaa, sillä pelionni ei ole sinulle tänä syksynä suosiollinen. Romantiikkaa sitä vastoin tulet saamaan yli tarpeittesi.

NEITSYT

Edessäsi on visainen projekti, jossa sinun pitää skarpata tosissasi. Muista valmistautua erittäin huolellisesti, sillä mahdollinen urakehityksesi on suuresti tästä nimenomaisesta projektista kiinni. Sinua huolestaa sukulaistasi kohdannut epäonni, mutta tällä kertaa sinun ei pidä sekaantua asiaan. Hänen ongelmansa ratkeavat tällä kertaa ilman sinun apuasi.

VAAKA

Hyvän tuttusi bisnekset ovat jotain muuta mitä hän haluaa ulospäin viestittää. Hän peittelee ongelmia kaikin keinoin, mutta sinun tarkkänäköisyyttä ei petä mikään. On enää ajan kysymys milloin kulissit kaatuvat. Tapaus koettelee sinun hermoja, mutta osaat suhtautua asiaan ammattimaisesti. Mottosi onkin, että niin kauan kun sinut jätetään rauhaan, niin annetaan kaikkien kukkien kukkia.

SKORPIONI

Rauhallinen kevät ja kesä ovat ohitse ja syksystä tulee oikea koetinkivi. Joudut nimittäin paiskimaan töitä ihan olan takaa. Rauhallista menoaa kesti kai liian kauan, sillä sopeutuminen kiireiseen työtahtiin on väsyttävää. Eikä tilannetta suinkaan helpota kotijoukkojen narinat. Kotijoukko on lemmikkikuumeessa ja sinua ei niin kauheasti kiinnosta...Olipa kyseessä millainen "karvamoppi" tahansa.

JOUSIMIES

Kesä meni ja syksy tuli, mutta se ei sinua haittaa. Harrastuksia riittää, olethan sen verran energinen, ettet jää sateeseen itkemään menneitä aurinkoisia päiviä. Syksyn edetessä koet pieniä vastoinkäymisiä työrintamalla ja sitä varten sinun olisikin nyt kerättävä voimia henkisesti. Rahatilanteesikin on heikkenemään päin ylimääräisten kuluerien vuoksi. Vaikka et niitä maailman säästäväisempiä ole koskaan ollutkaan, niin nyt tulee siihenkin muutosta, sillä joudut nyt paikostakin miettimään mihin rahat menevät.